

CARLESON, EDVARD

**Åminnelse-tal öfver...Thomas Plomgren :
hållit ...den 14 november 1754 : af Edvard
Carleson**

Stockholm
1754

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

PLONGREN, TH.

Ex. B

Biogr.
Sv.
(Ber.)

1700-1829

ÅMINNELSE-TAL
ÖFVER
KONGL. VETENSKAPS ACADEMIENS
LEDAMOT,
COMMERCE-RÅDET, HANDELS - BORGMÅSTAREN och
RIDDAREN AF KONGL. NORDSTJERNE-ORDEN,
**HERR THOMAS
PLOMGREN,**

HÅLLIT UTI
STORA RIDDAREHUS SALEN
Den 14 November 1754.

AF
EDVARD CARLESON,
CANCELLIE-RÅD, RIDDARE AF NORDSTJERNE-ORDEN,
Samt KONGL. VETENSKAPS ACAD. MEDLEM.

På Kongl. Vetenskaps Academiens befallning.

STOCKHOLM,
Tryckt hos LARS SALVIUS, 1754.

AMMUNITION

FOR THE USE OF THE ARMY

AND NAVY

OF THE UNITED STATES OF AMERICA

THOMAS

PLUMGREN,

DEALER

IN ALL KINDS OF

AMMUNITION

AND

EDWARD CARLSSON,

DEALER IN ALL KINDS OF

AMMUNITION AND

ALL KINDS OF

AMMUNITION

AND

ALL KINDS OF

AMMUNITION

AND

ALL KINDS OF

AMMUNITION

AND

ALL KINDS OF

AMMUNITION

AND

ALL KINDS OF

AMMUNITION

AND

ALL KINDS OF

AMMUNITION

AND

ALL KINDS OF

AMMUNITION

AND

ALL KINDS OF

AMMUNITION

AND

ALL KINDS OF

AMMUNITION

AND

ALL KINDS OF

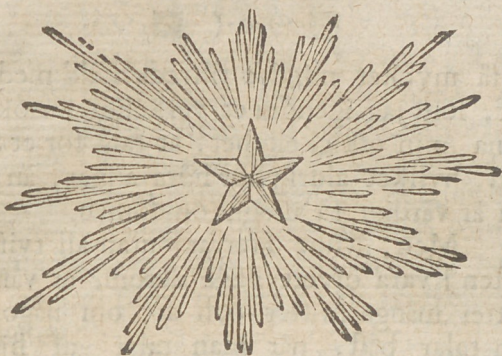
AMMUNITION

AND

ALL KINDS OF

AMMUNITION

Nådige Herrar !

Mine Herrar!

Om jag förmådde, med nog lifliga färgor, beskrifva, med hvad håpenhet jag en gång tilförene stigit up på detta rummet; så skulle visserligen den lydnad, med hvilken jag i Dag hörfammar Eder befälning, blifva med välbehag anfedd.

En besynnerlig högaktning och upriktig vånskap, för en värdig och alltid saknad Kongl. Vetenskaps Academiens Ledamot, bragte mig då, at begära Edert lof, at få strö Blomster på des Grist.

Och fast ån J sjelfve, M. H. pålagt mig, at vara i dag Eder Tolk; så är jag ändock

nu lå mycket mindre tilfreds stald med mig sjelf, som jag igenom et verkeligt försök lårt känna min olkickelighet, at tala för et Samfund, hvilket aldrig bør höra annat, än det, som är värdigt få mogne omdömen.

Men, Mine Herrar! utan all tvifvel, måsten J vara öfvertygade derom, at vånskap årlåtter många brister och at, om någonsin, man talar bäst, när man talar af hjärtat. Och just därför lærer Edert val hafva fallit på mig, då J förelatt Eder, at allmänt ådaga lägga Eder ömma kända öfver saknaden af en Eder vårda Medlem och min gamla Vän, Commerce - Rådet, Handels Borgmästaren i denna Kongl. Residence-Staden och Rid-daren af Kongl. Nordstjerne-Orden Herr THOMAS PLOMGREN. På det sättet kunnen J, Mine Herrar! rättfärdiga Edert beslut, och jag icke aldeles förtvifla, om mig sjelf.

Det hånder merendels, at Kongl. Vetenskaps Academien beklagar det allmännas förlust, när Hon beklagar sin egen. Och huru skulle det annars vara? Mine Herrar, Ingen löker Edert Samfund för annan vinning, än den, at tjena det allmänna, och vid valet af Ledamöter, gäller hos Eder hvarken höghet, skyldskap eller några enkylta affikter. Den är Eder närmaste Frände och för den Största aktad ibland Eder, som är för Fäderneslandet den nyttigaste.

POLHEMAR, CELSIER, ELVIER, TRIEWALDAR, BENZELIER, HÅRLEMANNER, och flere förträffelige Mån, hafva i Lifstiden både hedrat och gagnat Kongl. Vetenskaps Aca-
demien, deras Foster-land, ja, hela männi-
sko-llågtet. Deras bårtgång har ock förorsak-
kat allmän sorg; men Deras årefulla namn
lefva igenom Eder försorg; och trotfar odö-
deligheten.

Denna rättighet har vår PLOMGREN,
sig förvärfvat. Dets gårningar behöfva inga
lånta färgor: de hafva ock hos lefvande
vittnen och uti Edra taksamma finnen den
yppersta årestöd: de behöfde ingen annan,
om icke vår egen förgängelighet pålade oss
den omsorg, at uprefa den samma för Efter-
kommande.

Jag skyndar mig då, at närmare belkåda
Denne Mannens lefvernes lopp, på sådant sätt,
som det bör ske in för Eder, Mine Herrar!
nämligen, såsom för sanningens egen domstol.

Vår THOMAS PLOMGRENS Födelse
dag var den 16 Aug. år 1702. Hans Fader
var ANDERS PLOMGREN, en Hederlig Borgare
och Handlande i denna Kongl. Recidence- och
Hufvud-Staden, och Modren var MARGARETA
LECLAIRE, som härstammade af en hit i Riket
inkommen Vallonik Slågt. Barna-åren äro
väl icke några Låro-år; men de böra icke

des mindre syffelsättas med det, som nyttigt är. Förståndets krafter äro väl oförmögne; men Viljan och begärelserna fordra en trågen uppgift. Så oskyldige desse tynas vara, så förärfvelige blifva de, om de icke i tid kufvas och dämpas. Barnens tårar, som vårdslöta Föräldrar för intet akta, blifva ofta sedermera förvandlande uti bitterhet och mord: deras ögne-fågnad uti olofliga nöjen: deras tycke för fås och granlåt uti högmot och andras förakt, och deras lek uti lyndiga tidsfördrif samt en föraktelig lefnad.

Denna Vanart är ofså allmän, som den kallelse vi innom ofså hafve, at afkudda oket, at följa en ådlare, fastän mera förborgad drift, at lyfta ofså utur det medfödda eländet, och at bereda ofså til en vandel, både hederlig för ofså sjelfva och nyttig för andra.

Vår PLOMGRENS Föräldrar voro derföre sorgfällige, så til såjandes, om des första lefnadsstunder. Ju mera eld och qvickhet hos Honom förspordes, ju mera öktes deras omsorg. De gjorde framtiden en tjenst; men sig sjelfva icke tilfyllest.

Han blef med sin äldre och enda Broder undervist i de stycken, som vid en mera tiltagande ålder, skulle tjena til grund i Vetenskaper. Under en så lyckelig upfostran, och et så nyttigt tidsfördrif, mötte Honom år

1714, igenom Fadrens död, saknaden af des hulda omvårdnad. Han var då ej mera än tolf år gammal, således nära in til den ålder, som är den farligaste: som blifver grunden til en lyckelig eller olyckelig framtid, och då en våg-ledare aldramåft behöfves.

Men för vår PLOMGREN tjente motgång och svårighet allenast at ikärpa des omtanka. Det tycktes redan den tiden, at Han icke behöfde någon lätt och banad våg til fortkomst i verlden. Des fällsynta Naturs gåfvor borde öfvervinna alt, ock om alt annat felade, syntes de vara tilräckelige, at upfylla bristen.

Det som måft bekymrade vår Yngling, var, at Han måste se sin Moder en varnlös Anka, uti en, efter Hennes vilkor, nog vidlyftig Handels-rörelse, som tarfvade både trogna och förfarna medhjelpare.

Ehuruval vi ofta hos Qvinnokönet finne de kunskaper och gåfvor, at iköta de viktigaste värf; så äro dock vissa förrättningar, til hvilka deras omständigheter icke förmå gifva tilräckelig drift.

PLOMGREN, som såg det tilstånd, hvar uti Modren befant sig, hade för mycken ömhet, at lemna henne hjälplös; ty driftade Han redan på sina krafter och grep henne under armarna samt biträdde Henne uti sin Handel.

Naturen har lika som sjelf utmärkt alt ifrån Barndomen, hvartil hon årnat männi-
kor. Och om de böjelser, som sig genast
framte, ej ändras genom tvång eller andra hån-
delsler, utan följas; så hinner man såkert til
den största styrka och mognad i det, som
ens ämne kan åstadkomma.

Vår PLOMGREN fölgde altå sin egen
böjelse och viste redan ifrån första början, at
Han med tiden skulle komma til en stor högd
uti Handels-vetenskapen. Ehuru väl det ofta
röntes, at med et sådant snille och quickhet,
som Han ågde, kan man gå långt i alt hvad
man lägger handen vid.

Han tilbragte fyra års tid, at jämte Mo-
drens betjening, opöfva sig i Handels-Bok-
hålleriet och Råkenkonsten, hvartil Han nyt-
tjade de största och förfarnaste män, som den
tiden funnos. Men Lårjungen öfvergick snart
måstarena, de der villigt tilstodo, at de,
innan en kårt tid af Honom kunde under-
visas.

År 1718 fick vår PLOMGREN lust, at
bese utrikes orter. Hans hog brann af åtrå,
at låra känna andra folkslags Handel, och gö-
ra sig bekant med vittra Handels Contoirer.

Den Svenska Commercen var ännu i sin
spåda barndom. Et långsamt och olyckeligt
krig

krig var också et hinder til dens utvidgande. Vår sjöfart var på alla sidor inspärriad, osäker och farlig. Hvad under derföre, at Königsberg var en af Svenska fartyg måst belökt hamn? Dit åmnade sig vår unga Handels-Lärjunge. Men skeppet på hvilket Han skulle fara, kom at ligga så länge i Elfsnabben för motvind och lugn, til dens det tillika med åtskilliga flera blef belagt med förbud, at fara til sjöts, i anteende til de öfver alt ströfvande fiendliga Fartyg.

Han måste alltså vända om och afvakta en behageligare tid, hvilken Han fick nyttja det följande året om hösten, sedan säkra tidningar inlupit, at fienden lemnat vår skår-gård.

I Königsberg blef vår PLOMGREN antagen på et berömt Contoir hos en Kópman benämnd Albert Gerhard Trummer. Här fick Han tillfälle, at se in i många Handels-grenar, igenom den bref-växling, som der underhölts på måst alla platser i Europa. Det är märkvärdigt, at Han, på tre Månaders tid, blef så mågtig det Tyska språket, at han var i stånd, at förestå och hålla Contoirets böcker samt föra Correspondencen. Men Naturen måste slynda med Honom, emedan Försynen årnat Honom til många viktiga och stora värfs utförande i en kårt lifstid.

Så

Så snart freden blef slutten med Sverges fiender, märkte väl PLOMGREN, at vår Handel skulle snart få friare luft och sprida sig til fjernare orter. Han begaf sig derföre til Fäderneslandet tillbaka, hållt som Han såg sig icke kunna lära något mera i Königsberg.

Ifrån den tiden hegynte Han, at för egen räkning drifva Handel; men ännu mera, at tänka på Sverges svaga och förfalna Handels upkomst och utvidgande. Ämnet var viktigt och angelägit; ty tarfvade det och mycken eftertänka.

N. H. M. H.

Man kan trygt säga, at på det sättet alla Europeiska Magter fört sig up i detta hundra-åre-talet; så är nästan ingen sak, som för-tjenar så mycken upmärksamhet som Handelen.

För Handelens skul har man fört krig, och för Handelens skul har man slutit fred. Och som en väl inrättad Handel är det enda medel, at förskaffa sig rikedomar i et land, och fåtta det i välstånd, så är det oemotståndligt, at det land, som drifver den största Handel, är ock i stånd, at bäst utföra sina anslag.

Vil man blifva fullkomligen öfvertygad, om denna tan- ning, kan man allenast jämföra de folkilag, som idka och öka Handel, med

med andra, som det icke göra. Man lär då nogsamnt blifva varse, at de, som åga och innehafva snart sagt hela den bekanta verldenes Guld- och Silfvergrufvor, lida brist nästan uppå alt hvad som uti et Samhälle oumgängeligen behöfves. Deremot får man med förundran se, at de, som knapt funnit något rum på jordklotet at bebo, och som mått lika som omikapa Elementerna, til at få sig et hemvist, likväl åga öfverflöd på alt, både för sig sjelfva så väl som andra.

Jag vågar mig derföre, at påstå det et land utan Handel, kan hvarken åga trefnad eller säkerhet, kan hvarken blifva nyttigt för vänner eller fruktadt af ovänner.

Är nu Handelen af så stor vigt och angelägenhet, huru mycket böra icke då dels rätta idkare vara ansedde i en klok och välbestäld Regering? och huru många egenkaper fordras då icke hos en rätt Köpman?

De störste Statsmän hafva icke dragit betänkande vid, at hålla rådplågningar med förfarna Handlande om Rikens angelägnaste och ömaste värf. De hafva förliknat Köpman vid blodet i männilkans kropp.

En enda Köpman i Angeland, har råddat sit Fädernesland utur den största fara. Konung PHILIP den andre hade besluttit

tit, at angripa Ängeland med en Flotta, som blef kallad den oöfvervinneliga.

Inga anstalter voro gjorde til motvårn, Följakteligen var bestörtningen stor.

THOMAS SUTTON, så var denna vårdiga Mannens Namn, tilbåd sig, at hindra den Spanska Konungens anslag i et helt års tid, det han ock uträttade. Han visste hvarifrån Konung PHILIP skulle hämta de penningesummor, som behöfdes til en så kostsam expedition; derföre fannt han på det rådet, at förut töma alla de Banquer, som skulle dertil nyttjas, och hvilka igenom hans växel-rörelse ej kunde komma tillbaka på mindre, än et års tid. De Spanska växlarna, som kommo för sent, blefvö protesterade och Drottning ELISABET fick rådrum, at fatta sig i godt förvars stånd. Hennes Rike blef räddadt och Köpmannen förvärfvade sig et odödligt beröm.

JAQUES COEUR, en Köpman i Frankrike, upmuntrade Konung CARL, den 7:de af det namnet, at åröfra Normandiet, och at lägga det Hertigdömet under det Francka väldet, til hvilken ända han sjelf gaf Konungen några millioner. Denna mannen var så mågtig, at han underhålt inemot fyrahundrade Factorer och Handels berjenter, som voro kringspredde nästan i alla Handels platser i den bekanta verlden,

En

En FUGGERS i Augsburg, förstråkte Kejser CARL den femte flera Millioner, efter det olyckeliga företaget emot TUNIS. Uti et besök, hvarmed Kejsaren hedrade honom, kastade han på elden de förkrifningar, han derföre undfått, och ville aldrig taga emot någon betalning.

En Medicis i Florence visste at draga den anseeligaste delen af hela världens Handel til sit Fädernesland. Han försatte sin egen Familia i Försteligt stånd och vårde.

Men jag stannar vid dessa få exempel, af Handels ståndets vårdighet, samt det gagn som rätta Köpmän gjordt deras Fädernesland, och förfogar mig igen til mitt egentliga Ämne.

Vår PLOMGREN visste väl, at det lefvernes fått Han utvalt, var angelågit och i det mått hederligt, som dess idkare äga de egenkapper, som fordras. Han syftade derföre ifrån första början, at komma til den högd och fullkomlighet, som Han sedermera ernådde. Genom flitig utrikes brevväxling: genom samtal med dem, som med upmärksamhet besökt främmande länder, och genom dagelig omhugsenhet och eftertanka, förskaffade Han sig insigt och kunskap om Handel. Med hurtighet och tiltagenhet stälte Han i verket, hvad han

Han med moget efterfinnande anlagt och utgrundat.

År 1725 blef Han inkrefven för Borgare i denna Kongl. Residence-staden; men Han hann knapt, at blifva känd af sina medborgare, förrån Han vannt deras kärlek och högaktning. Tvänne år ledo fram, och på det tredje visttes honom redan uppenbara prof af förtroende. Han blef nämnd, fast ung til åren, at vara en af Stadens fyratio åtta äldsta: kårtider på blef Han vald til Ledamot af Borgerikapets Bemedlings-Tolags-och Inqvarterings-Commissioner. Tydeligare bevis, M. H. af skickelighet och årlighet lårer knapt kunna uptes; ån då en af Menigheter upfökes, at i akt taga deras angelägenheter.

Vid Denna tiden hade Sverige den lyckan, at få til Handelens Styresman den vittra och berömdvårda Præsidenten Friherre DANIEL NICLAS VON HÖKPEN.

Denne Herren, som jag ej åter skulle för Eder omtala, få framt Svergets Handels ämnen kunde utan Honom omröras; Denne Herren, säger jag, som uplifvade och fatte i rörelse, alla uptänkelige Handels-grenar, gjorde sig ock vinning om, at känna Handelens rätta idkare och at upmuntra dem til hvarjehanda nyttigt företagande.

Han

Han hade då ej svårt före, at utmärka PLOMGREN, och äfven så litet svårt före, at förmå Honom, til at göra allehanda nyttiga förlök på flera förut af Svenska Skep obefeglade Handels platser.

Jag skulle ej underlåta, at vid detta tillfället med väl förtjent beröm nämna den, som hela den tiden, med lika hug och drift var vår PLOMGREN följaktig i alla dessa förlök, och som tog del i dessa nyttiga Handels rörelser. Men som den samma torde vara här närvarande och jag desutom vet, at han häre gör gagn, än han åstundar, at derföre bli rofad, så lämnar jag sådant at en rättfint efterverld.

År 1735 blef PLOMGREN vald til Ledamot uti den af samteliga Städernes Deputerade här i Stockholm håldne sammankomit, om Tjåru-handelen. Samma år vart Han så af denna Stadens, som Gótheborgs Handlande Borgerkap befullmäktigad, at å deras vägnar tala och ivara uti den om Consulatet i Lisabon förordnade Commission.

År 1738 blef Han Directeur för Levantiska Compagniet. Året derpå Fullmäktig vid General Tull-Arende Societeten och straxt derefter Rikens Stånders Fullmäktig vid Banco-verket.

År

År 1741 blef Han nämnd til Ledamot uti den då förordnade Kongl. Utrednings Commission. Det Följande året kallades Han, at vara Fullmäktig i Riksfens Ständers Contoir och Föreståndare för Borgerkapets Enke-hus. År 1747 blef Han Ledamot uti Järn-Contoi-ret och uti den förordnade Bränvins-Commis-sion, samt år 1749. uti den Kongl. Oeconomi-Commission. År 1750 Ledamot uti Salt-Contoi-ret, och år 1751 Domare och Ledamot uti Assurance-Rätten.

Jag vet, Mine Herrar! at J glädjen Eder, och hvar rättfint Svenk Man med Eder, när J hören nämnas så många hårliga och nyttiga inrätningar, som under det ljuftva freds-lugnet, under en mild och vis Regering, samt under et lyckeligt Regering fått, vunnit burkap och stadga i vårt kära Fädernesland.

Til somliga af desä nyttiga inrättningar var vår PLOMGREN sjelf upphofsman, vid somliga igen delte Han omsorgen med andra, om det allmänna bästa ömsinta och redeliga Män.

At Han var nyttig på de ställen, hvarest Han var en Medlem, derom åberopar jag deras vitnesbörd, som varit hans medarbetare. Han tkötte hvart ock et lårlkilt göremål med den insigt och med den drift, at man skulle lätteligen hafva trodt, det hade Han ej mera än en enda Förrättning om händer. Hans

Hans underdåniga tankar och förslag öfver de viktigaste Handels-ämnen, blefvo efomoftaft af Høga Öfverheten infordrade, och i Kongl. Maj:ts Rådkammare tkåråkådade. De fölgdes och fattes i verkställighet med märkelig nytta för det allmänna.

En sådan nyttig och arbetsam Man, kunde ju ej annat, än förvärfva sig alla rättfinta Medborgares kärlek och tildraga sig deras fullkomliga förtroende.

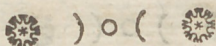
En sådan trogen och redelig underfåte, kunde icke eller annat, än komma uti en nådig och rättvis Öfverhets åtanka.

Belønning för dygd och förtjenster, är ibland de hufvudpelare, på hvilka alla Rikens väl och bestånd sig grundar, och ovedersfåjeliggen den första och förnåmsta.

I Frankrike blir en JAQUES COEUR befordrad ifrån det ena heders-stället til det andra, ånda til Stor-Skattmåftare.

I Ängeland hedras en PETER DELME, en JOHAN BERNARD, en EVERARD FAUKENER och flera med Riddare-Orden.

Hos oss blir ockfå en HILDEBRAND, en THAM och en ALSTRÖMER ej förglömd.

En PLOMGRENS förtjenster komma också hos en huld Ofverhet i nådig åtanka.

År 1742 lät Högstfälig Konung FRIEDRICH, Glorv. i Åminnelle, utfärda des nådiga Fullmakt för vår PLOMGREN, at vara Rådman i denna Residence stad; men för vigtiga af Honom anförda skäl, fick Han Kongl. Maj:ts nådigste tillstånd, at afläsa sig lanma beställning. Derpå blef Han, år 1747, af Kongl. Maj:t benådad med heder och namn af Assessor i Kongl. Maj:ts och Rikfens Commerce-Collegio, och kårt derefter fick Han Commerce-Råds Fullmakt.

Handels-Borgmästare beställningen var denna tiden ledig, igenom en i listtiden ganlka vår dig Magistrats Persons, Herr ELIÆ TORPADI fränfalle. Borgerikapet önskade enhällit, at få en så förfaren Handels-Styresman och Magistraten visste sig glad, at få emotaga Honom til Ämbets Broder. Konungen, som ville i nåder villfara dem och tillika belöna PLOMGREN, utnämde Honom til detta angelågna och hederliga Ämbetet.

Här fick Han et vidsträkt fält, både för sin skickelighet och sit redeliga upfat. Stockholm lærer, til de senaste tider, tacka Borgmästaren PLOMGREN, för des oförtrutna möda och märkelige tjenster. Det lærer altid räkna Honom ibland sina kåraste barn och Vittrafte Män.

I synnerhet lærer denna Stadslens Borger-
skap, som med Honom gemensamt bidragit
til rörelsernas utvidgande, och jämte egen
fördel, hos alla Rikets Invånare förvärfvat
sig heder och årkänsla, alltid hafva Hans Namn
i en kår åtanka.

Af vår nu Regerande Allernådigste Konung,
fick vår PLOMGREN också róna synnerliga
prof af Kongl. Nåd och huldhet.

År 1751 behagade Hans Kongl. Maj:t i nåder,
at utnämna och dubba Honom til Riddare af
Kongl. Nordstjerne-Orden. Vid samma tid hade
Hans Kongl. Maj:t velat allernådigst lemna Ho-
nom et rum ibland Rikets Ridderkap och A-
del, om förordningarne hade medgifvit, at för-
ena denna vördighet med Borgmästare - Ämbe-
tet. Men som Hans Kongl. Maj:t icke des-
mindre fann den samma tilhöra des förtjenster;
så blefvo des Bröst-arfvingar benådade med A-
delig iköld och värde.

Vid fem Riksdagar har Sal. Borgmästa-
ren PLOMGREN varit det Lofliga Borgare-
ståndets fullmäktig och Riksdags- man för
Stockholms stad. Hvarje gång har Han su-
tit i de angelägnaste Deputationer och varit
brukad i de hemligaste och viktigaste å-
render.

Hvad vigt des rådslag på alla dessa stäl-
len ägt, och huru de alltid varit lyftande på

Höga Öfverhetens och Fäderneslandets väl och bästa, det förvara så de allmänna, som de hemliga handlingar.

De under desse Riksdagar utkomne Sjö-
rulls-Licent-Consumtions - Accis-och Manu-
factur-Fonds Taxor, äro til större delen af
Honom projecterade och författade.

Den sist förflurne Riksdagen hade vår
PLOMGREN den åran, at blifva enhålleli-
gen utvald til Borgareståndets Ordförare och
Taleman. Många omständigheter gjorde des
Riksdagen märkvärdig.

Sverige skulle, vid des Konunga-Grift
begråta sin Gamla, Stora och Tappra Ko-
nung FRIEDRICH, som i samfålte trettio
år varit des Hufvud och med Beröm fört den
Spira.

Sverige skulle ock glädja sig öfver des
upgående Sol, som Himmelen ois ikånt til
at fördrifva alla de olyks-måln, som i så långliga
tider betåkt des Horizont. Sverige skulle
då få se sin Konunga-Thron intagen af en ål-
fkad Konung, beprydd med en Makalös
Drottning och befåstad med de dyra Himla-
panter, inom hvilkas väl vi inneslute både
vår närvarande och tilkommande Tids hopp.

Sverige skulle i en öm och mild Ko-
nungs iköte, få förvara sina heliga Lagar och
un-

undfå tillbaka lika helig förläkran om deras helgd och obrotsliga efterlefnad.

Vår PLOMGREN bivistade alt detta med anständighet. Han talte med värdighet, tog del i alt med ömhet, och glädde sig med den upriktighet, som en rätt Svänk Man ägnar. Hans glädje följde Honom in i Grafven. Til sista stunden tackade Han den Aldrahögste för denna Sveriges lycksalighet.

En sådan värdig och nyttig Medborgare kunde ju icke eller döljas för Eder upmärksamhet, Mine Herrar! Edra göromål äro vidsträktare, än alla andra Vetenskaps Academiens göromål. J omfammen, utom de Theoretiska Vetenskaper, äfven Practiquen och Handa-lagen.

Handel, Landtbruk och Handasflögder hafva ibland Eder vunnit Borgare-rätt. Hvad under derföre, at J, ifrån Academiens första början, gifven et rum åt vår PLOMGREN? De tankar, som Han ingaf år 1740, om Handelen, utmärka nogsammt Hans lunda och förnuftiga begrep om ämnet. De blefvo af Eder ansedde värdige, at införas i Academiens Handlingar.

Och fastän Hans tid och många förrättningar ej tillåto Honom, at så flittigt bevissta Edra sammankomster, som Han det gerne önkade; så förvarade Han dock altid, i
 tack-

tacksamt minne, den heder, som Jgjordt honom, och sökte i alla mål, at befrämja Kongl. Vetenskaps Academiens bästa.

Til så många och trånga fyflor, som Herr PLOMGREN, hade at iköta, fordrades god helfa och krafter. Han var ock af naturen begåfvad med mycken styrka, förutan det, at en stor och vacker gestalt, samt et liusligt och manligt utseende gjorde Honom anseelig och behagelig. Sinnets krafter blefvo til deis siffa stund oföränderlige; men kroppen måste omsider ivigta för tyngden af Arbetet.

År 1750 blef man varse något, som liknade slag på det ena ögat, och ånkönt Han brukade Helfobrunnar och andra läkemedel, så ville han dock ej taga ifrån sina fyflor så mycken tid, som Han behöft til at iköta helfan. Mattheten tog alt dershöre dageligen til, til deis omsider Lifskrafterne aldeles förivunno och Han stilla och förnögd, aflomnade den 21 Junii sistledne.

Döden fann Honom icke oberedd; ty Han glömde aldrig bärt, at Han var här alena en främmande och vandringsman.

Han årkände och nyttjade den nåden, som Hans Skapare beviste Honom igenom en tidig påminnelle, at laga sig til den siffa resten. En så mycket större nåd, som Han hade

hade at ikiljas vid alt hvad som plågar få
namn af timmelig lyckfalighet: Öfverhetens yn-
nest; heder och anseende i sina Amberen,
vakra ågodelar och det som är ännu mera än
ågodelar, en kår och ljuslig Maka, samt nie
väl upfödde Barn.

Han hade år 1725, ingått åktenkap med
Rådmannens i Westeras-stad, Herr JOHAN
FUNKS DOTTER, BRITA CHRISTINA FUNK,
hvilket åktenkap varit vålsignadt med Ellofva
Döttrar och tre Söner, af hvilka fem Döt-
trar åro afledne.

Herr PLOMGREN var en god och from
Make, en öm och kår Fader, Han visste hvad
dryg råkentkap man är Gud, sitt eget sam-
vete och Fäderneslandet ikyldig för Barna-
upfostran, derföre sparde Han hvarken möda
eller förmögenhet, til at göra sina barn til nyt-
tiga medlemmar af Samhället.

Han var ock så lyckelig, at få se så
många af dem, som åren det tillåto, i önskeligt
och stadgadt tilstånd. De öfrige har Han
lemnadt under en eftertånkfam och ömsint Mo-
ders omvårdnad, som åfven förut hårutinnan
med Honom delat omforgen, och som med all
heder bör af mig omnåmnas. Hon var af
en så värdig Man ållkad och hedrad. Hon har
ock under deras sammanlefnad gjordt sig der-
til

til få förtjent, at ehuru Han fatt Henne uti ansefliga lyckans förmåner, fann Han sig likväl vara henne ännu långt mera tkyldig.

Jag bör ej förtiga en omständighet af Herr PLOMGRENS lefnad, den endaste, som jag tror, at Han sjelf skulle hafva åstundat, at bli omrörd.

Han var Medlem af et Samhälle, som i anseende til åldren, eftergifver intet Samfund i verlden, i anseende til vidstråkt hemvist, år kringspridt snart lagt öfver hela jordklotet och i anseende til ändamålet och nyttan tåflar med de yppersta. Et Samhälle, som vördas af kännare; men tadlas allenast af dem, som icke åro derom kunnige.

Vår PLOMGREN, som var sig alleffådes lik, viste sig ock alt stadigt en nitik och nyttig Ledamot i detta Samhället. Han använde den förmon, Han hade, at åga deri del, både til sin, så väl som andras nytta.

Det synligaste deraf var, at når detta Samhället vid et för Svea Rike hugneligt tillfälle, inrättade et Barnhus för spåda och otkyldiga fattiga barn, undandrog Vår PLOMGREN sig ej, at, på kallelse, vara deraf en Föreståndar.

Han glömde bärt sin egen svaga helssa och sjukliga tillstånd, når det kom an på en så dyr pligt, som den år, at förja för de små barnen

nen; och man fåg Honom ofta midt ibland dem, med våta kinder, bidraga til deras hjelp och hugvalelse.

Mine Herrar!

Jag har vid detta tilfället ej brukat den minsta vårtalighet, det har jag ej eller behöft. Upräkandet af vår bårtgångna Medlems göromål, och en enfaldig berättelse om Hans förda vandel, har varit nog, at lyselsätta mig denna stunden och at relä upp en stod, som Han sjelf bygt.

Om någon skulle förvänta af mig, at jag uti detta Aminnelse-Tal skulle också nämna något om de hinder vår PLOMGREN genombrutit, de förtreteligheter Han utstått och de svårigheter Han igenomgått vid vissa omständigheter, som til äfventyrs mera rördt det allmänna än Hans egen Person, så lårer han icke besinna, at Fäderneslandets välstånd kräfver af oss, at i glömkones mörker begrafva alt det obehageliga, som sig tildragit, under bittra tider. När Solen visar sig i full glants, glömmmer man gärna bårt de förut gångna molnen, ehuru bedröfvelige de varit. Och sedan vi nu af Himmelen fått det vi då önskade, fastän medlen och utvägarna kunnat varit olika; så böre vi allenast vara lyselsatte med tacksamhet, glädje, inbördes enighet och förtroende.

Men at vår PLOMGREN ej var för sin enkylta del, med någon människa oförsonlig, derom lærer Hans gudeliga dödsberedelse och Hans glada död, bårad det fåkraste vitnesbörd.

En billig högaktning för vårt slågte förbjuder mig at tro, det människor skulle finnas, som då de i lifstiden själat med berömda måns gårningar, tycka sig efter döden kunna fåkert tadla och lasta hvad dem behagar. Men om ock så nedrige själar gifvas; så gör de emot deras vilja en alt för stor heder åt de framledne. Sådant eftertal vitnar tydeligast om deras forna dygd, ikickelighet och styrcka, som lyst så starkt i deras fienders arga och afundsfulla ögon, at desse lika som måst vika undan och ej vågar sig fram, förrän under dödens beskydd.

En väl uppfödd människa söker at genom Dygd och vittra gårningar, åfven få del i den saknad, som dygdens efterlevande ålfkare plåga visa vid deras Vänners grifter; Ty at genom minskande af en död Mans stora egenskaper vinna anseende för sina, är för en uplyst verld nu mera förgåfves.

Eljest är det en omöjelighet, at någon sin påstå, det alle, ånskönt redelige och med förnuft begåfvade människor, tänka lika i alt.

Med

Med-levande döma esomoftast, den ena om den andra, efter affigter. Dem kunna de ej alldeles atklåda. De störste män kunna ejeller lå föra deras vandel, at ju fel och människliga svagheter stundom röja sig. Men dese öfverles gärna af dem, som känna sig sjelfva, när et drygt antal af förtjenstet gör lefnaden lysande.

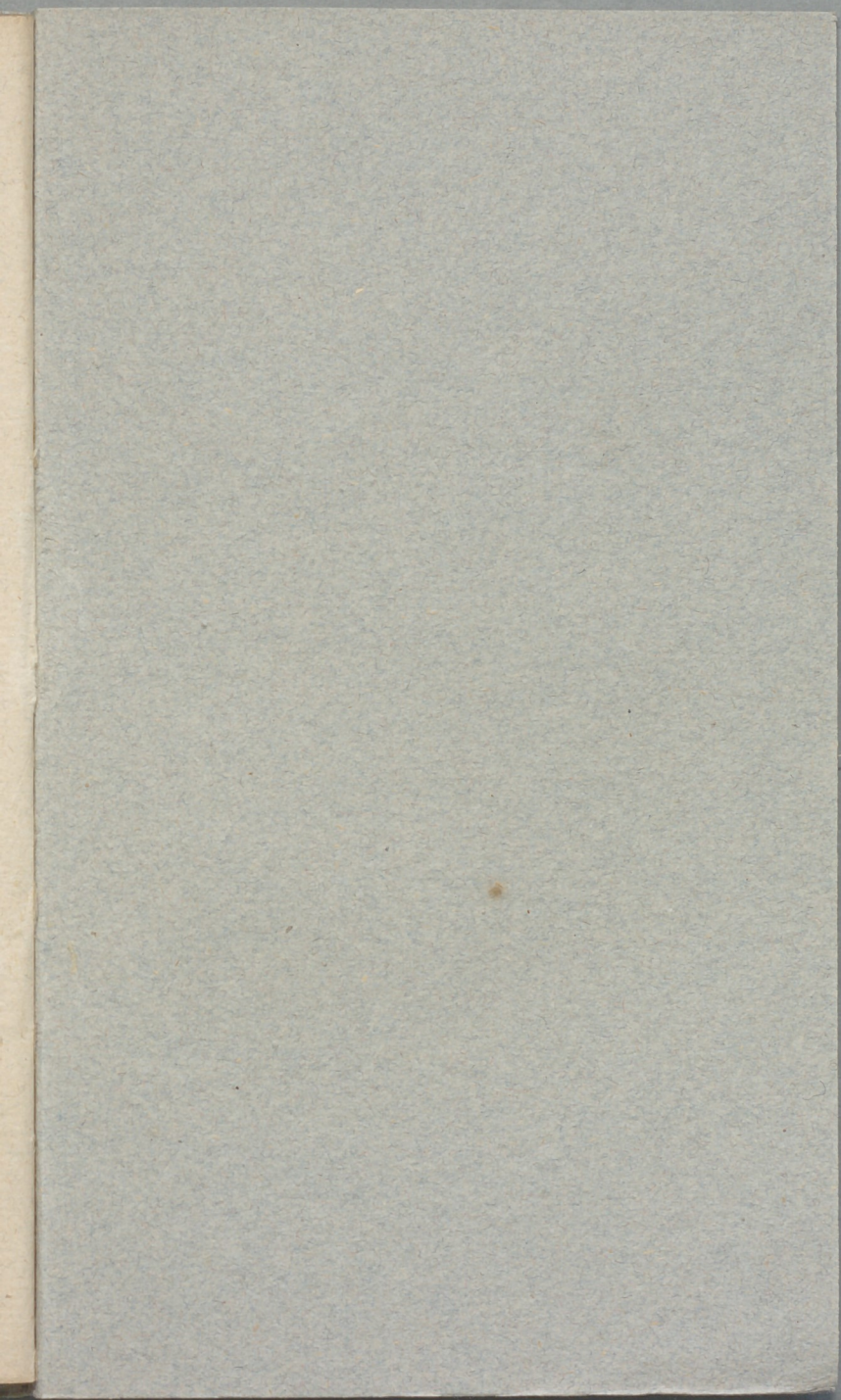
Framtiden är den låkraste prof-stenen. Derföre öfverlemnar jag, med trygghet, Herr PLOMGRENS gärningar, uppförande och tänke-lått, at ikårskådas af En Ovåldug Eftervärld och af Tacksamma Efterkommande.

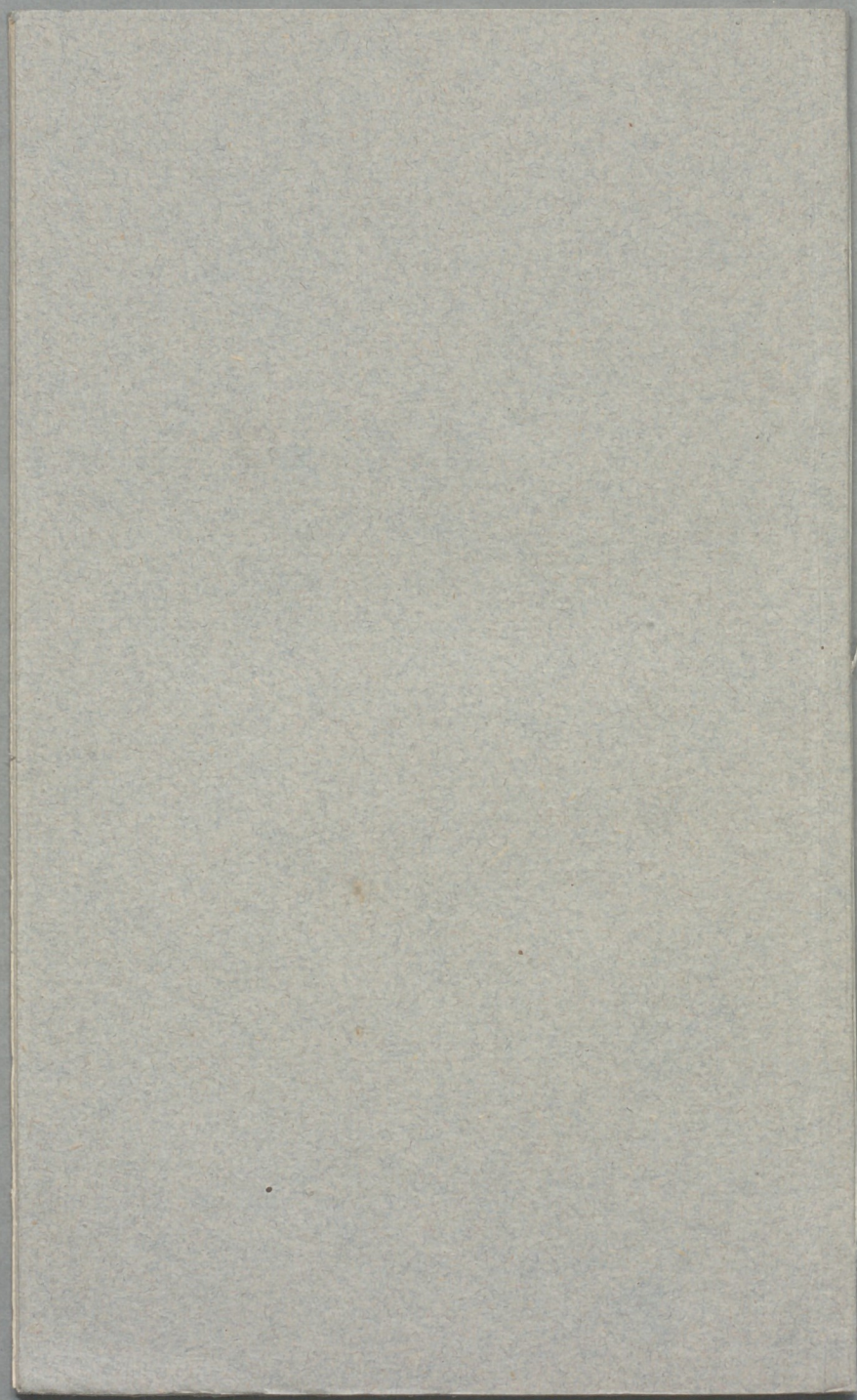

Med lifvande denna och öfverallt sedan en om-
 den andra efter mig. Den kunnas de ej
 ädelheten. Det förtroende kunnas ej till
 mig tillas yndel. se ja till och stannat
 i vacker hand som jag. Men vilse de
 i mig som till den som kunnas de till mig
 se till mig till det förtroendet gör kunnas de
 till mig

Från den till den till den
 Ditt öfverträdande jag med mig till. Her
 PLOMGENS minnelse, uphördligt och
 till mig, se till mig till den Öfverträdande
 Från mig till den till mig
 Från mig till den till mig

www.books2ebooks.eu